

Επιστημολογικά και Φιλοσοφικά Θεμέλια της Κοινωνιολογίας Ι (ΥΠ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431017	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΘΕΜΕΛΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ – ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uoa.gr/courses/soc128		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

1. γνωρίζουν τα θεωρητικά θεμέλια της κοινωνιολογίας ως διακριτού, αλλά και διεπιστημονικού

αντικειμένου.

2. κατανοούν και οριοθετούν τις διαφορετικές αντιλήψεις περί επιστημολογίας, όπως και της διερεύνησης των φιλοσοφικών προϋποθέσεων της κοινωνιολογικής σκέψης.
3. γνωρίζουν τη διάκριση μεταξύ φυσικαλισμού, εμπειρισμού και ερμηνευτικής - διαλεκτικής κατά την προσέγγιση των κοινωνικών φαινομένων
4. γνωρίζουν τη λογική που διέπει τις βασικές ιστορικές και σύγχρονες θεωρήσεις της κοινωνίας και των δομικών της στοιχείων
5. εξοικειωθούν με τα θεμελιώδη επιστημολογικά παραδείγματα της κοινωνιολογικής θεωρίας
6. εμβραθύνουν στην κατανόηση των διαφορετικών αντιλήψεων περί της σχέσης θεωρίας και εμπειρίας στην κοινωνιολογία
7. επεξεργαστούν θεωρητικά τη σύγχρονη διεπιστημονική αναγκαιότητα στη σύγχρονη κοινωνιολογία και πραγμάτευση σχετικών παραδειγμάτων εφαρμογής της
8. εξοικειωθούν με τη συζήτηση σχετικά με τους προσανατολισμούς της κοινωνιολογικής θεωρίας και τις κατευθύνσεις της κοινωνιολογικής έρευνας σε συνάρτηση με τις δυνατότητες συμβολής της κοινωνιολογίας στην πρακτική αντιμετώπιση των κοινωνικών ζητημάτων
9. ευαισθητοποιηθούν σχετικά με τη σημασία της κριτικής εξέτασης των θεωρητικών προϋποθέσεων της κοινωνιολογικής έρευνας
10. προάγουν την επιστημονικά στοιχειοθετημένη και κοινωνικά εναργή αυτοσυνείδηση του/της επαγγελματία κοινωνιολόγου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης ως προϋπόθεσης της συγκρότησης της/του επιστήμονα κοινωνιολόγου
- Διαμόρφωση δημοκρατικών πεποιθήσεων και πνεύματος ελεύθερης αναζήτησης, διαλόγου και συνεργασίας
- Καλλιέργεια του σεβασμού κάθε είδους ετερότητας στα πλαίσια επιστημονικά θεμελιωμένων κοινωνικών και πολιτειακών αντιλήψεων
- Εμβάθυνση της επιστημονικής συνείδησης της/του κοινωνιολόγου

- Απόκτηση συγκεκριμένων δεξιοτήτων κριτικού ελέγχου σχεδίων και προγραμμάτων κοινωνιολογικής έρευνας
- Επίγνωση της θέσης, της αξίας, αλλά και των ορίων της κοινωνιολογικής επιστήμης τόσο στον ακαδημαϊκό/ερευνητικό χώρο, όσο και στην ευρύτερη δημόσια σφαίρα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συνιστάμενο από δυο εξαμηνιαία μέρη υποχρεωτικό μάθημα αντιμετωπίζεται από την άποψη του συνολικού σχεδιασμού και των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων ενιαία στα πλαίσια της θέσης του στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας. Η διαδικασία αξιολόγησης και βαθμολόγησης των φοιτούντων ολοκληρώνεται με ανεξάρτητα στο κάθε εξάμηνο ξεχωριστά, η διδασκαλία της επιστημονικής ύλης του μαθήματος συνιστά εν τούτοις ενιαία και συμπαγή ενότητα.

Το μάθημα αποβλέπει αφενός στην εισαγωγική γνώση των φιλοσοφικών προκειμένων της νεότερης και σύγχρονης κοινωνιολογικής σκέψης και αφετέρου στη χρηστική εξοικείωση με την επιστημολογική θεμελίωση των κοινωνιολογικών θεωριών με ζητούμενο την εμπέδωση των μεθοδολογικών επιλογών και των εννοιολογικών εργαλείων αυτών των θεωριών. Πρωταρχικός στόχος του μαθήματος είναι η λειτουργική εξοικείωση με τη δομή και τη λογική η οποία διέπει τη συγκρότηση των βασικών κλασσικών κοινωνιολογικών θεωριών, των κατευθύνσεων της κοινωνιολογικής σκέψης κατά το δεύτερο ήμισυ του 20ου αιώνα όπως και των σύγχρονων ρευμάτων και εναλλακτικών θεωρήσεων των κοινωνιών στον παγκοσμιοποιημένο κόσμο. Το μάθημα απαιτεί από τους φοιτητές να καλλιεργήσουν βασικές δεξιότητες στην κατανόηση των συνδέσεων μεταξύ των φιλοσοφικών προκειμένων και του ειδικού χαρακτήρα της επιστημολογίας των κοινωνιολογικών θεωριών, όπως και των θεωρητικών και πολιτικών διακυβευμάτων που ενέχονται στις επιστημονικές θεωρήσεις της κοινωνίας.

Τα ζητήματα της φιλοσοφικής θεμελίωσης των κοινωνικών θεωριών προσεγγίζονται κατ' αρχάς ιστορικά μέσω της εξέτασης των απαρχών της κοινωνιολογίας στο έργο των Χέγκελ, Μαρξ, Κοντ, Μαξ Βέμπερ και Ντυρκέμ. Δίνεται έμφαση στα προβλήματα των σχέσεων κοινωνικών και φυσικών επιστημών και ιδιαίτερα στα ζητήματα αξιακών δεσμεύσεων της θεωρίας καθώς και της διαπλοκής τέτοιων δεσμεύσεων με τις θεωρητικές ανακατασκευές των επιμέρους διαστάσεων του κοινωνικού κόσμου. Διευκρινίζονται επίσης οι θεμελιώδεις προσεγγίσεις των κοινωνικών φαινομένων: διαλεκτική, ερμηνευτική, κατανοητική, λογική ανακατασκευή. Αναλύονται τα κανονιστικά χαρακτηριστικά της κοινωνιολογίας σε σχέση με τα περιγραφικά, ενώ οι διαφορές στην προσέγγιση των σχέσεων μεταξύ υποκειμένων και των ποικίλων πλευρών της κοινωνικής δομής αναδεικνύονται ως βασικό κριτήριο χαρτογράφησης των κοινωνιολογικών θεωριών. Το πρώτο εξάμηνο του μαθήματος κλείνει με την αναφορά στα επιστημολογικά παραδείγματα του δομισμού / δομολειτουργισμού, της κριτικής θεωρίας, του γενετικού δομισμού, όπως και των σύγχρονων θεωρήσεων του φύλου. Με βάση τις γνώσεις των βασικών επιστημολογικών κατευθύνσεων της κοινωνιολογίας καθίσταται δυνατή η εμβάθυνση των προβλημάτων της φιλοσοφικής θεμελίωσης της κοινωνιολογίας μέσω της επεξεργασίας επιλεγμένων πρωτότυπων κειμένων των βασικών εκπροσώπων των κοινωνιολογικών θεωριών κατά το δεύτερο εξάμηνο του μαθήματος (βλ. και την Περιγραφή του μαθήματος Επιστημολογικά και φιλοσοφία Θεμέλια της Κοινωνιολογίας II)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές</p>							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p> <table border="1"> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Ασκήσεις</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Παρουσιάσεις-Εισηγήσεις</td> <td>30</td> </tr> </table>	Διαλέξεις	39	Ασκήσεις	30	Παρουσιάσεις-Εισηγήσεις	30	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
Διαλέξεις	39							
Ασκήσεις	30							
Παρουσιάσεις-Εισηγήσεις	30							

<p>(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Ιδιωτική μελέτη	51
	Σύνολο Μαθήματος	150 ώρες εργασίας
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτή εξέταση</p> <p>Κριτήρια-περιοχές αξιολόγησης: ερωτήσεις από επιλεγμένες ενότητες της διδακτέας ύλης, θέματα ελεύθερης ανάπτυξης από τα αντίστοιχα κεφάλαια</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <p>Michael Hughes, Carolyn Kroehler, Κοινωνιολογία. Οι βασικές έννοιες, Κριτική, Αθήνα 2017,</p> <p>George Ritzer, Σύγχρονη Κοινωνιολογική Θεωρία, Κριτική, Αθήνα 2013</p> <p>- Συναφή επιστημονικά περιοδικά: -</p>
--